HECE AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ **YIL**: 30 **SAYI**: 358 **EKİM** 2026 ISSN 1301-210X

# HECE

358

EKİM 2026

***HECE***

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-210X

***Yıl:*** 30 ***Sayı:*** 358

***Ekim 2026*** (Her ayın birinde yayımlanır.)

***Yayın Türü:*** Ulusal

***Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü***
Ömer Faruk Ergezen

***Yayın Yönetmeni***
Hatice Bildirici

***Yayın Kurulu***
Âtıf Bedir, Eyyüp Akyüz, Faruk Uysal, İbrahim Demirci, Özlem Güner

***Yönetim Yeri***
Konur Sk. No: 39/1 Kızılay/Ankara

***İletişim***
Tel: (312) 419 69 13 Fax: (312) 419 69 14
www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr, bilgi@hece.com.tr

***twitter.com/hecedergi***

***facebook.com/hecedergisi***

***Son Okuma:*** İbrahim Demirci

***Teknik Hazırlık:*** Hece

***Kapak:*** www.sarakusta.com.tr

***Baskı:*** Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri San ve Tic.Ltd.Şti.
Bahçekapı Mah. 2477. Cadde. No:6 Etimesgut/Ankara

**Hece Basın Yayın Ltd. Şti.**

***2026 Yılı Abonelik Bedelleri:***

***Hece Dergisi Bireysel:*** *4.900 TL*

*(2026 Yılında çıkacak özel sayılarımız aboneliğimize dahildir.)*

***Heceöykü Dergisi Bireysel :*** *2.000 TL*

***Hece Dergi+Heceöykü Birlikte Bireysel :*** *5.550 TL*

*(2026 Yılında çıkacak özel sayılarımız aboneliğimize dahildir.)*

***Hece Dergisi Kurumsal****: 9.315,00 TL*

***Hece Öykü Kurumsal:*** *5.345,00 TL*

***Posta Çeki:*** 149582

***Hece Basın Yayın Ltd. Şti.***

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

***Baskı Tarihi:*** 30.09.2026

# İÇİNDEKİLER


## 4 AVLUDA KARŞILAMA
**Hatice Bildirici, 4**

## 6 EŞİK
**İbrahim Demirci**, Güle Güle Ağaç Çobanı!, **6**

## 7 ŞİİR
**Faruk Uysal,** İçkin İlknur, **7**
**Mustafa Muharrem,** Fena, **9**
**Bilgehan Taha Solak,** Dümdüz, **11**
**Handan Deniz Tinik,** Likyalı Ay., **12**
**Alpaslan Azapağası,** Ben Annemin Sesini Unuttum, **13**
**Burhan Tuz,** Sözün Suları ve Geyikler, **14**
**Mehmet Aycı,** Çekiler Dolusunca, **16**
**Sinan Davulcu,** Yük, **17**
**Bilal Can,** Kaçak Kazı Gizemcileri, **18**
**Umut Boyun,** Kabul, **19**
**Mehmet Uysal,** Hırka, Tapu, **20**
**Furkan Sarıkaya,** Levant'ta Bir Klarnet, **21**
**Ahmet Karpınar,** Rozet, **23**
**Gökhan Oskay,** Kayıt Dışı, **24**
**Tolgay Hiçyılmaz,** Bozkır, **25**
**Canan Örs,** Bağ Bozumunun Eşiğinde, **26**

## 27 ÇEVİRİ ŞİİR
**Robert Frost,** Mutluluk, Uzunluğundaki Eksikliğini Yükseklikle Telafi Eder, Türkçesi: Faruk Uysal, **27**
**Halid Cebur,** Beni Tutan Bir Şey Yok, Türkçesi: İbrahim Demirci, **28**

## 30 DOSYA: SİYASETİN ŞİİRİ İLE ŞİİRİN SİYASETİ ARASINDA: TOPLUMSALIN TAHAYYÜLÜ-1
**Editör: Ali K. Metin**
**Ali K. Metin, Sunuş,** Şiirin Bıçak Sırtı , **31**
**Ahmet Bozkurt,** Şiir ile Siyasetin Kurucu Çatışması, **33**
**Turan Koç,** Yaşama Siyaseti Olarak Şiir, **42**
**Ali Galip Yener,** Şiir-Politika İlişkisinde İktidar ve İdeoloji Tartışması Üzerine, **48**
**Ahmet Edip Başaran,** Modern Türk Şiirinde "Siyasal"ın Etkileri ve Göstergeleri, **53**
**Süleyman Karaca,** Kasandra'nın Labirenti ya da Şiirin Siyasetle İmtihanı, **60**
**Emin Metin,** Ödevli Yurttaştan Parçalı Özneye: Türk Şiirinde Siyasetin ve Öznenin İzini Sürmek, **67**

## 74 BİR YARGICIN ANLATISI
**Alpaslan Azapağası**, Bir Yargıcın Gözüyle *Bir Zamanlar Anadolu'da*, **74**

## 87 HECE POSTASI

**Faruk Uysal**, Yazı Masası Pratiği ve Ritüelleri, **87**

Şiir Değerlendirmeleri, **89**

## 91 MÜZİĞİN İZİNDE

**Mahir Nakip,** Dâhi Virtüöz: Tanburi Cemil, **91**

## 94 DENEME

**Şükriye Şen,** Gerçeği Yeniden Yapmak, **94**

**Ejder Turan**, Uykusuzluğun Filozofu: Cioran, **97**

## 100 KELİMELER VE SURLAR

**Dilek Göktaşoğlu**,Bir Marcel Meselesi, **100**

## 103 DENEME

**Halil Ziya Doğruöz,** *Muhayyel*: Hayalin Anatomisi, **103**

**Dr. Mehmet Kahraman,** Romanımız Diyebilmeliydik, **109**

## 115 KURMACADA ZAMAN GÖRÜNÜMLERİ

**Aytaç Ören**, Şimdiden Düne Bakış: Kazuo Ishiguro'nun *Günden Kalanlar* Romanında Geçmişin İnşası, **115**

## 118 PORTRE

**Mehmet Aycı**, Sahneye 'Paşa' Geldi, **118**

## 121 BAŞKA BAKIŞ

**Mehmet Solak,** Ne, Ne Zaman Mümkün?, **121**

## 123 YAZI

**Mustafa Gülali,** Entelektüel Bır Senaristin Hakikat Yolculuğu: *Bir Ruh Macerası*, **123**

**Burcu Uşaklı Sandal,** Yitirilenin Ardından: Hâmid ve Fournier'nin Yası, **127**

**Mustafa Kara,** Üsküplü ve Bandırmalı Ali Öztaylan, **131**

## 135 BİR ROMAN HAKKINDA

**G. Senem Kıcıman,** Umuda Uzanan *Yol*, **135**

## 139 KİTAPLIK

**İlke Hicran Aydoğan,** Zamanda Bir Yolculuk: *Demir Atlar Ülkesi*, **139**

**Rıdvan Kadir Yeşil**, "Sistem Gitti": Kafkaesk Bir Labirentte Josef K. ve Zimon Bavyer, **141**

**ALİ HAYDAR HAKSAL EBEDİYETE UĞURLANDI, 144**

# avluda karşılama

asırlara dayanan bir geleneğe, bir kültüre eklendiğini bilen yazar; onlarca, yüzlerce yıl sonrasına söz söylüyor olma ihtimalinin de farkındadır. bu mesuliyetle belki de elleri titrer yazarken. söyleyecek yeni bir sözü varsa, hakikatin perdelerinden birini aralıyorsa, samimiyetle güzelin peşinden koşuyorsa çekirdeği toprağa gömmüştür. o ne zaman filizlenir, ne zaman boy verir belli olmaz. demem o ki bugün elbette önemli ama daha çok yarına, hiç tanımayacağımız belki de bambaşka bir iklimin insanlarına yazıyoruz.

yazdıklarımız bugün görülsün, hemen okunsun, takdir edilelim, hakkında konuşulsun ya da bir polemik alsın yürüsün, yeni bir düşünceyi tutuşturan kıvılcım olsun isteriz. ancak bir hakikat var: bu nadiren olur. bu işlere yıllarını verenler, arşivlerin tozuna bulananlar bilirler, edebî eserin hakkını en iyi zaman verir ve edebiyat araştırmalarının temel kaynaklarından olan dergiler de kültür tarihinin uzun koridorlarında tutulan kayıtlardır bir bakıma. bizim dergimiz de bugüne olduğu kadar yarına ait, biliyoruz.

358. kez "yaşasın edebiyat!" diyerek koridordaki yerimize yerleştik inşaallah.

son üç yılın en şiirli sayısı elinizde. robert frost ve halid cebur'dan çeviri şiirlerin de yer aldığı ilk sayfalardan sonra ali k. metin editörlüğünde hazırlanan **"siyasetin şiiri ile şiirin siyaseti arasında: toplumsalın tahayyülü"** dosyasının ilk bölümü geliyor. dosyada şiir ile siyaset arasındaki gerilimli ilişki; iktidar, ideoloji, özne ve toplumsallık eksenlerinde ele alınıyor.

bu sayıda da edebiyatın farklı sesleri yan yana geliyor; şiirden romana, denemeden eleştiriye uzanan yazılar kimi zaman sinemaya ve müziğe, kimi zaman düşüncenin kadim meselelerine bakıyor.

şükriye şen "gerçeği yeniden yapmak"ta **görünenin ardında kalan gerçeğin** peşine düşüyor; kafka'dan dalí'ye, sinemadan felsefeye uzanarak sanatın ıskaladığımız gerçekliği yeniden önümüze koyma imkânını sorguluyor. ejder turan ise bizi "uykusuzluğun filozofu" cioran'ın gecelerine götürüyor. çocuklukta kaybedilen cennetten uykusuzluğa, oradan hiçlik, tanrı ve yazıyla girişilen çetin hesaplaşmaya uzanan bir hayatın düşünceye nasıl dönüştüğünü anlatıyor. mehmet solak, başka bakış'ta **"ne, ne zaman mümkün?"** sorusunu bağlamdan ufka taşıyor; sanatçının dünyasının ve sözünün kendi ufkuyla genişleyip daraldığını söylüyor ve nihayet okuru kendi ufkuna bakmaya çağırıyor. dr. mehmet kahraman ise **"romanımız diyebilmeliydik"** diyerek başka bir tartışmanın

kapısını açıyor: türk romanının batılı örnekler üzerinden okunmasını sorguluyor, kendi anlatı geleneğimizden başka türlü bir romanın mümkün olup olmadığını tartışıyor.

faruk uysal, **"hece postası"**nda bu sayıda da genç şairlerle yazı masasının başında konuşuyor; şiirin gelişini beklemekten onu karşılayacak dikkati diri tutmaya, yazmaktan silmeye kadar şiir işçiliğinin inceliklerini anlatıyor ve dergimize gönderilen şiirleri bu gözle değerlendiriyor.

alpaslan azapağası, **"bir yargıcın gözüyle"** başlığı altında sürdürdüğü denemelerinde bu kez *bir zamanlar anadolu'da* filmine meslek hayatının tecrübesi içinden bakıyor. sorduğu soru ise hukukun eski sorusu: **hakikat ortaya çıktığında, adalet onu gerçekten kaldırabilir mi?** cevabı vermiyor; o arabada oturmuş birinin gördüklerini anlatıyor.

tanburi cemil'in musikimizdeki yerinden marcel proust'a, kazuo ıshiguro'nun *günden kalanlar*'ına uzanan yazılar sayının güzergâhını genişletiyor. mehmet aycı'nın **"sahneye 'paşa' geldi"** başlıklı ahmet vefik paşa portresi de bu sayının kıymetli duraklarından.

mustafa gülali, **ayşe şasa'nın hakikat arayışına ve geçirdiği fikrî dönüşüme** eğilirken mustafa kara, **ali öztaylan'ın hayatını ve irfan dünyasını** anlatıyor.

hem şu an dergiyi elinde tutan hem de o koridorda bize rastlayıp dikkatle okuyacak ve üzerinde çalışacak olan güzel kişiye selam olsun.

hatice bildirici

İBRAHİM DEMİRCİ

# Güle Güle Ağaç Çobanı!

Hâlid el-Cebûr'un varlığını da ölümünü de Ahbâru'l-Beled'in yazı işleri sorumlusu Halil el-Aselî'nin bildirmesiyle öğrendim. 19 Eylül 2026 Cumartesi günü gönderdiği mesaj, Feras Hac Muhammed'in imzasını taşıyordu ve başlığı "Elveda Ey Ağaç Çobanı!" idi (https://www.akhbarelbalad.net/ar/1/11/9541/).

"Ağaç Çobanı" kolayca edinilecek bir unvan olmasa gerek.

Hâlid el-Cebûr 1959 yılında Filistin'in el-Halil'e bağlı Yuta kasabasında doğmuş. El-Halil Üniversitesinde Arap Edebiyatı okumuş (1984). Birleşik Arap Emirlikleri'nde yaklaşık yirmi yıl eğitim ve öğretim bakanlığında çalışmış. 1984 yılında öykü yazarlığıyla başladığı, şiirle sürdürdüğü yazı hayatını çocuk edebiyatı ürünleriyle zenginleştirmeye çalışan Cebur, 2008 yılında Filistin'e, ana yurduna dönmüş.

Çocuklar için kaleme aldığı oyunu *Beyaz Keçi ile Siyah Keçi* Suudi Arabistan Eğitim Bakanlığı ödülünü almış (1996). *Keçilerin Boynuzları* adlı öykü kitabı Şeyha Fâtıma b. Hezza ödülüne lâyık görülmüş, İngilizceye de çevrilmiş (1999). Çocuk şiirlerinden oluşan *Kuşların Şarkıları*, Birleşik Arap Emirlikleri'nde ödüllendirilmiş (2003). 2005 yılında yine Birleşik Arap Emirlikleri'nde yayımlanan *Turâs* dergisi, bir şiirine ödül vermiş. 2014 yılında hem şiirleriyle hem öyküleriyle Filistin'de çocuk edebiyatı ödülü almış. Çocuk öykülerinden oluşan kitaplarından biri de *El-Usfûra Harsâ* (Dilsiz Kuş, 2014). *Ke-ranîni ecrâs ba'îde* (Uzak Çan Sesleri Gibi, Kahire, 2017) şiir, Yirmi Dört Öykü (Amman, 2017).

Filistin'in taşını toprağını, keçisini kuşunu gönülden seven Hâlid El-Cebûr'u uğurlayanlar, onun sözlerinden şu sözü de hatırladılar: "Sen güzel ol ki varlığı güzel göresin!"

Faruk Uysal

## İÇKİN İLKNUR

ince bir “iyi”den yapılmış sesi
camdan değil, suyun bildiği bir kırılganlıktan
taşmamak için içe bükülen.

adı yüksek sesle çağrılmaz
sözcükleri eşiğe getirip bırakır
susmak beyaz bir şeydir onda
üstü örtülmüş bir ateş kalbinin ortasında
ışıktan ağır, inciden derin.

oturuşu eksik bir sandalye
bakışı yarım bir pencere
elleri alışılmış bir yokluk gibi
iz bırakmaz değdiği yere.

dizlerine çökmüş bir sözcük
omuzlarında kimsenin görmediği
ama herkesin bıraktığı bir ağırlık
çocukluğu kendine hiç değmemiş
rüyaları hiç açık havayı solumamış.

bir oda değil İlknur, odanın kapanmış hâli
gülüşü ödünç değil, izinli
dişlerinin arasından geçen sevinç
arınmış fazlalıklardan, ölçülü.

## HECE

bir gün dedim — çıkalım bu dar yerden
kapı oradaydı
ama eşik bir uçurumdu gözünde
nereye açıldığını kimsenin bilmediği.

sonra anladım: bazı duvarlar yapılmaz, inanılır.
sormadım İlknur'a bunu kim yaptı diye
çünkü sonradan gelmemişti, hep oradaydı.
her doğru onu biraz daha eksiltiyordu
her kural sesini biraz daha kısıyordu.

İlknur'u görmek mümkün değil
ama geri çekilen şeyi fark edersiniz
ezberlenmiş bir dua
anlamı unutulmuş, yalnız yankısı kalmış bir alışkanlık.

bir gün sesin sana yabancı gelirse
sustuğun yerde sana kalan
içinde büyüyen yankı
o sensin İlknur, şaşırma.

ben seni sevdim
kendinden çekildiğin yerlerden
kimsenin değil, herkesin bıraktığı izlerden
şuradan buradan birikmiş tortulardan
içinde öğretilmiş bir boşluk taşıdığın bu sessizlikten.

*Rasim Türesin Bilgin'in anısına*

Mustafa Muharrem

# FENA

Vişnenin ritmi ve sevişmek üzerine
Konuşuyor denize bakan masada sarhoşlar
Kamyon dolusu merak aşındırıyor sonbaharı
Tuhaf, beni kendi evi sanıyor uçurum
Işıklarına küsecek bahane peşinde bulvar
Sen ve sararan bahçe: Bir oldum gözlerinle
Sen ve kehribar: Közü tenime bitiştiren sınır ne
Kül ne lafa tutuyor cesedimi, kor niçin geveze
Ben -İsa'dan duyun doğrusunu- yaşıyor muyum?

Beni bakışın sanmaktan başka
Bir çare bulabilir mi akrep kayanın altında
Leylak desen o da bir yol açmış değil
Bezzaz kısıldıktan, tan yetim kaldıktan sonra
Dilencilerin, delilerin, dervişlerin var mı
Sakalımdan sakladıkları kıskanılacak bir kıssa
Bir fosfor yorum, inciri delirtecek bir fagot,
İbrişim bir suç ya da? Dağ pıhtılaşmış bir ısrarsa
Ben zeytinin bile içi titremeden
Geyiklerden boşuna mı kovuldum?

Ay kaydı yanağımdan bir öpüş kadar sıcak
Kıymıkların karakteri hakkında
Ne söylenmişse hepsini doğruladı zakkum
Biliyorum ağlatır kuyuları yokluğum
Çıram bitti, davulum patlak çoktan
İnanmıyor bir türlü pabuçlarıma korkum

## HECE

Bir oldum gözlerinle: Göğün çantasına doldum
Okudum kumun, örümceğin aklındakileri
Düşmemek için eteğine yapışan çığın
Dip köşe toz bırakmadım kararında
Silkeledim bu topukları nasır bağlamış seheri,
Papatyaların ezberlerini, genzime yuvalanmış
Geceleri, keşişleri, kar atlası ve kişnemeleri
Güvertelere hâlâ güvenmiyor mu güneş
Güveyler en son sönmüyor mu, Meryem'e sordum
Sabah
Elma gibi kızaran fısıltısıyla kemana uyunca
Boğdum bütün cevapları, libasımdan kurtuldum
Anlaşılmıyor kirpiklerin uğultusundan
Hiçbir şey
Hiçbir şey zamir saymıyor kafesini
Ecza ve doktor, ışık ve gölge
Susunca değirmen su rüyalara dalmıyor

Bilgehan Taha Solak

# DÜMDÜZ

Bazen böyle dümdüz yazıyorum
Motosikletle sokakları turluyorum
Dışarda çocuklar istop oynuyor
ne işine yarayacaksa biri ara gaz diye yalvarıyor
kaldı mı bu oyun kafamda topaçlar dönüyor
evden kaçmış ruhum yaya geçidinde ışıkları bekliyor
ben bunu ondan hiç beklemiyorum
namussuzu ortasından biçiyorum
hamam böcekleri buna çok panikliyor
içlerinden biri travmasını anlatıyor
psikolog diken üstünde dikkatini veremiyor
haklı çünkü bunların bazısı koşuyor kimisi uçuyor
uçanı gangsterleri bile korkutuyor
ruhumu bir kese kağıdında teslim ediyorlar
araya birilerini sokuyorum tutanak tutuyorlar
eve getiriyorum namus sözü alıyorum
kutlayalım bunu mutfağın ışıklarını açıyorum
kese kağıdını şişirip pat diye patlatıyorum
hamam böcekleri yine panikliyor
orta sınıf bu seferkiler terapiye paraları yetmiyor
kanatları ruhunda birinin sadece komik koşuyor
gangsterler bu gece rahat uyuyor
radyoda da Ahmet Kaya söylüyor
"*Dikran yine aşık kendinden geçiyor*
*İnsanlar da bu akşam ne biçim içiyor*"
bense ağzıma sürmüyorum
altıncı dubleden sonrası inan dokunuyor
yor yorum yoruldum
hadi yatalım.

Handan Deniz Tinik

## LİKYALI AY

Masada,
üç beş zeytin,
kavun,
begonvil
Likyalı ay yapraklarını döküyor
Yıldız, gecede
kavuşmak için süt dolu memesine samanyolunun
"söz" dedi, "sen ne kadar istersen o kadar seveceğim seni"
Sarkarak aralarındaki boşluktan
Son yamaç,
Son bir yemin,
külleri savrulurken Ege'nin
ötede ateş dağları soyuyordu ağacından
Genzine takılmış bir çengeldi is
Sökülüyor ter ve kan gökten
Adam bir gizi arıyor sakallarında
Durdu
Kendinden daha iri enli bir uğultuyu yontuyordu
Kadın,
arısına titreyen öz dolu bir çiçek
araladı taç yapraklarını.
Taşmak istiyordu,
taşsın istiyordum.
Elleri bin yıllık yuvasına yerleşti
Oyalandı.
Sürsün istiyordu,
sürsün istiyordum.
Kekiğe sürçüyor zaman
Acı kırmızıyı bal diye çalıyorum ağzıma
Bir levrek sıçrıyor hardan
Masada,
üç beş zeytin,
kavun,
begonvil
ve iki gölge.
Lav kuşu kar topluyor aralarından.

Alpaslan Azapağası

## BEN ANNEMİN SESİNİ UNUTTUM

Bir sabah, yüzümü yıkarken
ellerimde onun çizgilerini buldum.
Su konuşup duruyordu —
onun sesi yoktu.

O gün saydım:
kapının sesi duruyor,
yağmurun, sokağın.
Ben annemin sesini unuttum.

Yüzünü fotoğraflar sakladı;
fotoğraf susar.

Rüyama giriyor bazen;
dudakları kıpırdıyor —
duyamıyorum.

Bir şarkı başlıyor bazen;
işte bu, diyorum.
Değilmiş.

Ben annemin sesini unuttum.
Adım duruyor —
söylenişi gitti.

Burhan Tuz

## SÖZÜN SULARI VE GEYİKLER

Geyiklerin yok senin anla
Sonunda dikildi yeleğin
Belki bir kıraç savat
Akmayan zamandan bakraç
Ordadır dedin körler tayfı
Yandın yanışına nafile ikindilerin

Elinde çekiç menteşeleri kanattın
Çölün şahidi, gölün sunası
Daha ağır ne varsa burada
Dağın dağdı dağın kırık
Gittikçe büyüdü içinde ayna
Sular mısın şimdi demiri cüretinden

Gömleğini yırtmak yıllarını aldı
Tartılara taşınmayan kederlerinden
Ertelendi kıyamet şaşmadın
Bir uyku daha ölçtün
Tılsımın bitti değişti elinde
Bir kuş adında unuttun bütün sözcükleri

Uzun kesik gölgesiyle bıraktın suyu
Gizlenmiş bir vezir, gül ve şair
Bütün yeryüzü bütün bilmediğin yerde
Dünyayı tanıdın gömleğin eğnine dardı
Besledin korkuyu, kurdu ve kuzuyu
Yağmurdu neden çıkardın dilinden

Ağını gerdi örümcek kalbine mevsimlerden
Öğrendin konuşmayı pergel ve cetvellerden
Değil bir hükümdar, bir serap naibi
En iyi sen anladın seni
Çıkıp gitmedin içimizden
Saldın kuşları kafesten rüyaydı anladın kalpten

Ne dediysen dedin geçti gitti o rüya
Miadı dolan ne varsa yaklaşıyor lambaya
Epeyce geçti üzerinden gökyüzü anlamadılar
Çekinmedin ağladın bükülmüş bir tuzaktan
Göğsünde ne unuttuysan bir leke gibi onu da
Giydin hüznü astarsız başladın önsözden